

Cyngor Cefn Gwlad Cymru Countryside Council for Wales

YMCHWILIAD PWYLLGOR AMGYLCHEDD A CHYNALIADWYEDD CYNULLIAD CENEDLAETHOL CYMRU I BOLISI YNNI A CHYNLLUNIO YNG NGHYMRU

TYSTIOLAETH YSGRIFENEDIG GAN GYNGOR CEFN GWLAD CYMRU

Mae Cyngor Cefn Gwlad Cymru yn croesawu'r cyfle i gymryd rhan yn ymchwiliad y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd i bolisi ynni a chynllunio yng Nghymru. Mae ein tystiolaeth yn egluro ein rôl o safbwynt polisi ynni a chaniatáu datblygiadau o ran ynni yng Nghymru, ac mae'n canolbwyntio ar y materion strategol allweddol sy'n ymwneud â pholisi ynni yng Nghymru a'i berthynas â Pholisi Ynni Llywodraeth y DU, a eglurwyd yng nghylch gorchwyl yr ymchwiliad¹.

1. Crynodeb

- 1.1 Y Cyngor Cefn Gwlad yw cynghorwr statudol Llywodraeth Cymru ar gynnal harddwch naturiol, bywyd gwyllt a'r cyfle i fwynhau'r awyr agored yng Nghymru.
- 1.2 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad yn ffafrio ymgysylltu'n gynnar â datblygwyr er mwyn dod o hyd i atebion cadarnhaol i sicrhau bod y datblygiad iawn yn digwydd yn y lle iawn ac er mwyn gweithio ar lefel prosiect i adnabod problemau amgylcheddol, eu lliniaru a'u datrys.
- 1.3 Mae ein cyngor yn canolbwyntio ar effaith datblygiad neu gynllun penodol ar fuddiannau y cydnabuwyd eu bod yn bwysig yng nghyswllt treftadaeth naturiol Cymru, er mwyn sicrhau bod y broses gwneud penderfyniadau wedi'i seilio ar y dystiolaeth orau sydd ar gael.
- 1.4 Mae angen integreiddio anghenion o ran polisi ynni ag anghenion gweithgareddau eraill a ffyrdd eraill o ddefnyddio ein hamgylchedd naturiol, a'u hintegreiddio ar draws tir a moroedd Cymru ac o fewn y fframwaith polisi sy'n mynd i'r afael â'r buddiannau hynny.
- 1.5 Gallai datganoli mwy o bwerau ym maes ynni olygu bod modd symleiddio rhywfaint ar y trefniadau caniatáu, ond yn bwysicach na hynny gallai helpu i hybu proses well o integreiddio gwaith cynllunio'n strategol ar gyfer ynni, sy'n llwyddo'n fwy effeithiol i gydlynu'r broses o weithredu polisi ynni yng Nghymru.
- 1.6 Rhaid rhoi sylw i'r holl fuddiannau (cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol), ni waeth a gaiff mwy o bwerau ym maes ynni eu datganoli ai peidio.
- 1.7 Ni waeth a gaiff mwy o bwerau eu datganoli i Gymru ai peidio, mae'n angenrheidiol cynnal cysylltiadau cryf â chynllunwyr a'r sawl sy'n llunio polisiau ar draws y DU er

¹ Llythyr gan Dafydd Elis-Thomas, Cadeirydd y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd (2 Awst 2011).

mwyn sicrhau bod goblygiadau cynigion sy'n croesi ffiniau a therfynau'n cael eu deall yn llawn a bod camau'n cael eu cymryd i fynd i'r afael â hwy.

- 1.8 Mae'n hanfodol bod profiad, arfer gorau a gwybodaeth am effeithiau gweithgareddau sy'n gysylltiedig ag ynni'n cael eu rhannu ar draws y DU ac yn ehangach na hynny, er mwyn sicrhau bod y sylfaen dystiolaeth sy'n sail i benderfyniadau'n cael ei datblygu yn y modd mwyaf cynhwysfawr ac effeithlon posibl.
- 1.9 Bydd mabwysiadu'r dull o reoli'r amgylchedd, sy'n debygol o gael ei gyflwyno gan Fframwaith yr Amgylchedd Naturiol, yn haws i'w weithredu trwy un fframwaith polisi ar gyfer ynni yng Nghymru.
- 1.10 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad wedi cefnogi ac yn parhau i gefnogi'r egwyddorion sy'n sail i ddull gweithredu'n ymwneud â gwaith cynllunio strategol a gofodol ar gyfer defnyddio ynni adnewyddadwy, fel y mynegir yn Nodyn Cyngor Technegol 8.
- 1.11 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad o'r farn bod cael fframwaith polisi a chynllunio clir yn hollbwysig er mwyn gallu cyflawni nodau o ran ynni'n effeithiol gan fynd i'r afael ar yr un pryd â gofynion angenrheidiol yr amgylchedd a buddiannau eraill.
- 1.12 Byddem yn croesawu fforwm neu fwrdd cyflawni ym maes ynni adnewyddadwy, a arweinir gan Lywodraeth Cymru, er mwyn gweithio mewn modd adeiladol i hwyluso defnyddio ynni adnewyddadwy'n fwy effeithiol yng Nghymru.
- 1.13 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad yn cefnogi Cynllun Seilwaith Cenedlaethol i Gymru sy'n sicrhau bod gwaith cynllunio a chaniatáu prosiectau ynni'n cael ei integreiddio'n well â'r seilwaith ategol angenrheidiol, gan sicrhau ar yr un pryd bod dyletswyddau a rhwymedigaethau amgylcheddol yn cael eu bodloni.

2. Cyflwyniad

- 2.1 Mae Cyngor Cefn Gwlad Cymru yn croesawu'r cyfle i gymryd rhan yn ymchwiliad y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd i bolisi ynni a chynllunio yng Nghymru.
- 2.2 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad yn hyrwyddo amgylchedd a thirweddau Cymru a dyfroedd ei glannau fel ffynonellau cyfoeth naturiol a diwylliannol, fel sail i weithgarwch economaidd a chymdeithasol, ac fel man ar gyfer cyfleoedd i hamddena a dysgu. Ein nod yw gwneud yr amgylchedd yn rhan werthfawr o fywyd pawb yng Nghymru.
- 2.3 Y Cyngor Cefn Gwlad yw cynghorwr statudol Llywodraeth Cymru ar gynnal harddwch naturiol, bywyd gwyllt a'r cyfle i fwynhau'r awyr agored yng Nghymru. Cafodd y Cyngor Cefn Gwlad ei greu gan Ddeddf Diogelu'r Amgylchedd 1990 i ddarparu cyngor ynghylch materion sy'n ymwneud â chadwraeth natur, tirwedd a hamddena ledled Cymru ac yn ei dyfroedd.
- 2.4 Rydym yn gweithio mewn modd rhagweithiol i helpu i sicrhau bod ynni adnewyddadwy yn cael ei ddatblygu a bod nodau o ran ynni carbon isel yn cael eu cyrraedd, gan sicrhau ar yr un pryd bod ein dyletswyddau, ein rhwymedigaethau a'n blaenoriaethau o ran gwarchod a gwella treftadaeth naturiol ac adnoddau naturiol Cymru yn cael eu bodloni o fewn cyd-destun cyffredinol datblygu cynaliadwy. Rhown flaenoriaeth uchel i waith ar lefel strategol gyda'r Llywodraeth, rheoleiddwyr a datblygwyr gan ddatgan yn glir beth

sy'n bwysig i ni a pham, rhannu gwybodaeth, tystiolaeth a'n profiadau, annog yr arfer o ystyried agweddau strategol a gofodol ar ddefnyddio ynni, datblygu gwaith ymchwil a gwella gweithdrefnau caniatáu. Mae'r asiantaethau statudol ym maes cadwraeth natur (y Cyngor Cefn Gwlad, Natural England, Scottish Natural Heritage, y Cydbwyllgor Gwarchod Natur ac Adran yr Amgylchedd Gogledd Iwerddon) hefyd yn cydweithio i sicrhau agwedd gydlynol at roi cyngor amgylcheddol ar draws y DU. Yng Nghymru mae gennym berthynas agos â chyrff eraill sydd yng Nghymru (gan gynnwys Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru, Comisiwn Coedwigaeth Cymru ac Awdurdodau Cynllunio Lleol) yng nghyswllt materion sy'n ymwneud ag ynni.

2.5 Rydym yn aelod o nifer o fforymau ac mae gennym rôl ragweithiol mewn nifer o fforymau sy'n gweithredu ar lefel y DU i hwyluso defnyddio ynni adnewyddadwy er mwyn cyrraedd targedau polisi'r DU, naill ai ar lefel ofodol strategol neu wrth nodi problemau a rhwystrau adeg caniatáu prosiect. Prosesau anstatudol yw'r rhain, sy'n cynnwys fforymau caniatáu datblygiadau ar y tir ac ar y môr a gaiff eu harwain gan y Comisiwn Cynllunio Seilwaith, Grŵp Trwyddedu Ynni Adnewyddadwy ar y Môr, a'r grŵp Materion Amgylcheddol Defnyddio Ynni Adnewyddadwy a gaiff ei arwain gan yr Adran Ynni a Newid Hinsawdd. Mae'r grwpiau hyn hefyd yn ein galluogi i elwa o rannu'n ehangach unrhyw arfer gorau, gwersi a ddysgwyd ac ymchwil ym maes defnyddio ynni adnewyddadwy ar lefel y DU, Ewrop neu'r byd, sydd o fudd i Gymru.

2.6 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad hefyd yn ffafrio ymgysylltu'n gynnar â datblygwyr er mwyn dod o hyd i atebion cadarnhaol i sicrhau bod y datblygiad iawn yn digwydd yn y lle iawn ac er mwyn gweithio ar lefel prosiect i adnabod problemau amgylcheddol, eu lliniaru a'u datrys. Mae'r Cyngor Cefn Gwlad wedi datblygu Datganiad Cyd-ddealltwriaeth â RenewableUK Cymru i nodi a chyflawni canlyniadau cyffredin a darparu fframweithiau ar gyfer cydweithio â'r sector ynni.

2.7 Ein nod yw darparu ein cyngor yn unol ag egwyddorion Hampton mewn modd rhesymol, cymesur, tryloyw ac amserol. Mae ein Hysbysiad Gweithdrefn Weithredol mewnol yn arwain ein staff i'n galluogi i weithredu'n gymesur ac ar sail risg. Mae gennym nifer o systemau mewnol sy'n cysylltu ein gwaith ar lefel strategol a lefel prosiect er mwyn sicrhau ei fod yn gyson ac yn gydlynol.

2.8 Mae tystiolaeth y Cyngor Cefn Gwlad i'r Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd yn pwysleisio'r themâu pwysig canlynol:

- Rhychwant polisi ynni a chymhlethdod trefniadau caniatáu.
- Pwysigrwydd cael fframwaith polisi'n sail i benderfyniadau am ddatblygu ynni.
- Yr angen am ddull strategol o gynllunio ac asesu gwaith datblygu ynni.
- Pwysigrwydd cael tystiolaeth dda yn sail i waith cynllunio a gwneud penderfyniadau.

2.9 Yn y gorffennol, mae'r Cyngor Cefn Gwlad wedi rhoi cyngor i ymchwiliad Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd Cynulliad Cenedlaethol Cymru i Leihau Carbon a Chynhyrchu Ynni yng Nghymru yn 2008² a'r ymchwiliad i Gynllunio yng Nghymru³. Yn fwy diweddar rydym wedi cyflwyno tystiolaeth i ymchwiliad cyfredol yr Adran Ynni a

² Ymchwiliad Pwyllgor Cynaliadwyedd Cynulliad Cenedlaethol Cymru i Leihau Allyriadau Carbon yng Nghymru: Energy Generation - Large Scale Renewable Energy Developments (13 Tachwedd 2008).

³ Ymchwiliad Pwyllgor Cynaliadwyedd Cynulliad Cenedlaethol Cymru i Gynllunio yng Nghymru (Medi 2010).

Newid Hinsawdd i ddyfodol ynni adnewyddadwy o'r môr yn y DU⁴. Mae copïau o'r dystiolaeth a gyflwynwyd gan y Cyngor Cefn Gwlad ar gael o ofyn amdanynt.

Mater y bydd y Pwyllgor yn ei ystyried – Rôl y gwahanol asiantaethau caniatáu, sut y maent yn perthyn i'w gilydd, a sut y gellid gwella'r system bresennol, gyda datganoli pellach a hebdo.

Diddordeb a rôl y Cyngor Cefn Gwlad ym maes ynni

3.1 Yn rhinwedd ein rôl fel cynghorwyr statudol ynghylch effeithiau amgylcheddol, mae diddordeb y Cyngor Cefn Gwlad mewn ynni yn deillio o'r ffaith bod cynhyrchu ynni, ym mhob ffurf, yn arwain at effeithiau amgylcheddol. Mae cynhyrchu ynni o danwydd ffosil yn rhyddhau carbon deuocsid a nwyon tŷ gwydr eraill, gan gyfrannu at y newid yn yr hinsawdd. Mae asideiddio, ac yn gynyddol ewtroffeiddio, o ganlyniad i losgi tanwydd ffosil yn bryder mawr o hyd. Er nad yw ffynonellau ynni adnewyddadwy'n creu llygredd o'r fath, gallant arwain at effeithiau amgylcheddol eraill. Gall y rhain fod ar ffurf newidiadau i'r dirwedd a'r forwedd ac, yn dibynnu ar y dechnoleg a ddefnyddir, effeithiau ar gynefinoedd a rhywogaethau penodol.

3.2 Yn ei ddatganiad safbwynt ar Ynni a Threftadaeth Naturiol⁵, mae'r Cyngor Cefn Gwlad yn egluro'r angen am ddull gweithredu sydd wedi'i gynllunio'n strategol ac sy'n ceisio lleihau effeithiau amgylcheddol cyffredinol gwaith cynhyrchu ynni, trwy'r dulliau canlynol sydd wedi'u rhestru yn nhrefn eu pwysigrwydd:

- mesurau rheoli galw;
- effeithlonrwydd ynni;
- ehangu ynni adnewyddadwy trwy gael y dechnoleg iawn yn y lle iawn; a
- lleihau'r llygredd a achosir gan waith cynhyrchu tanwydd ffosil.

3.3 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad hefyd yn egluro'i gefnogaeth i fentrau sy'n cynyddu'r ynni a gynhyrchir o ffynonellau sy'n creu llai o garbon gan leihau'r effeithiau diangen ar dreftadaeth naturiol. Er mwyn bodloni'r rheidrwydd hwnnw, mae'r Cyngor Cefn Gwlad yn cydnabod y bydd yn aml yn angenrheidiol ymgyswrtio â'r angen i dderbyn rhai effeithiau lleol ar ein treftadaeth naturiol yn y tymor byr er mwyn sicrhau bod allyriadau o waith cynhyrchu ynni'n lleihau, gan sicrhau ar yr un pryd bod gofynion cyfreithiol i warchod yr amgylchedd yn cael eu cynnal.

3.4 Wrth gyflawni ei ddyletswyddau statudol yng nghyd-destun cynhyrchu ynni, nod y Cyngor Cefn Gwlad yw darparu dystiolaeth glir, annibynnol a chyson wedi'i seilio ar dystiolaeth i Lywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU, Awdurdodau Cynllunio Lleol, y Comisiwn Cynllunio Seilwaith, datblygwyr ac eraill ynghylch effaith bosibl polisïau, cynlluniau a rhaglenni strategol a datblygiadau unigol ar dreftadaeth naturiol Cymru. Rydym yn ymgynghori statudol dan nifer o Ddeddfau a Rheoliadau mewn perthynas â gwaith achos, ac yn gorff ymgynghori ac yn awdurdod perthnasol mewn perthynas â phrosesau Asesiadau Amgylcheddol Strategol ac Asesiadau Rheoliadau Cynefinoedd. Caiff ein cyngor ei ddarparu ar lefel (strategol) prosiect a chynllun/rhaglen dan y trefniadau hyn, ac mae'n canolbwyntio ar **effaith** datblygiad neu gynllun penodol ar

⁴ Ymchwiliad y Pwyllgor Ynni a Newid Hinsawdd: The Future of Marine Renewables in the UK (8 Medi 2011).

⁵ Ynni a Threftadaeth Naturiol, Datganiad Safbwynt Cyngor Cefn Gwlad Cymru. 2008

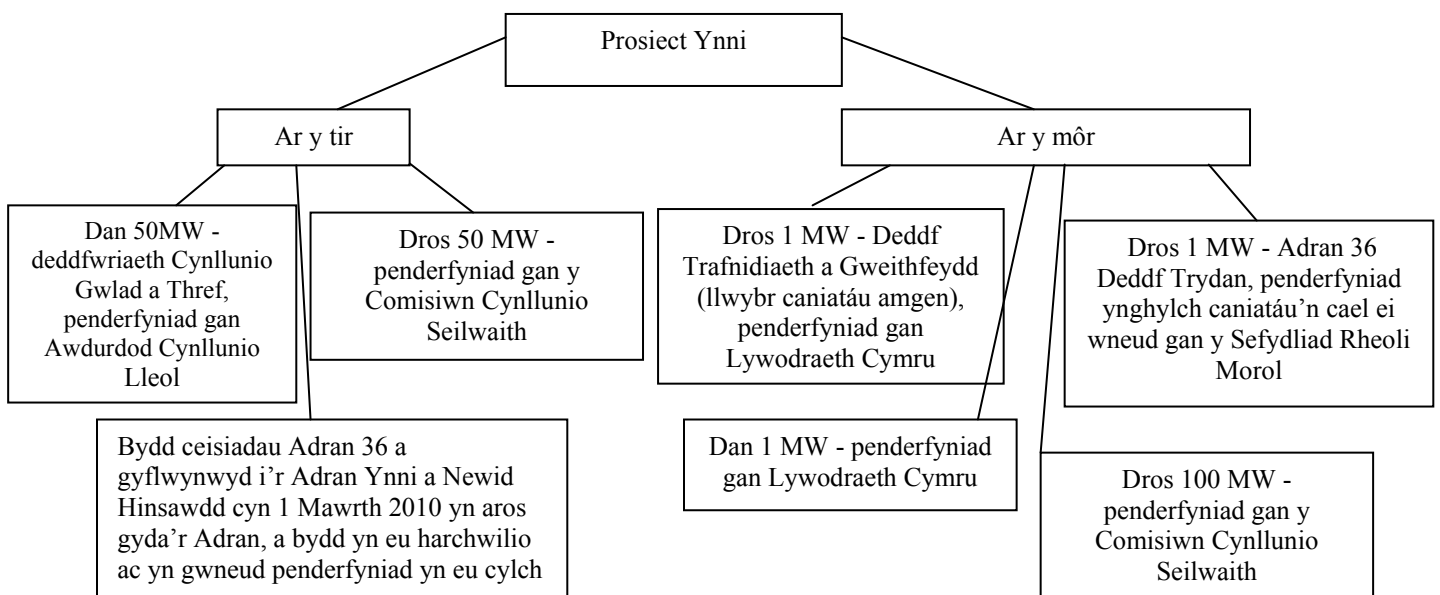
fuddiannau y cydnabuwyd eu bod yn bwysig yng nghyswllt treftadaeth naturiol Cymru. Ein nod yw sicrhau bod y broses gwneud penderfyniadau wedi'i seilio ar y dystiolaeth a'r cyngor gorau sydd ar gael ynghylch effaith cynigion neu gynlluniau ar dreftadaeth naturiol.

3.5 Mae problemau amgylcheddol amlwg yn perthyn i bob datblygiad o ran ynni, ond mae angen rhoi'r rhain yn eu cyd-destun. Weithiau, tybir mai treftadaeth naturiol yw'r prif beth sy'n cyfyngu ar ddefnyddio seilwaith ynni, yn enwedig ffermydd gwynt ar y tir. O'n profiad ni, nid treftadaeth naturiol yw'r unig reswm sy'n egluro pam y mae datblygiadau'n cymryd cyhyd i symud o'r syniad gwreiddiol i'r cam lle rhoddir caniatâd, neu pam y maent yn methu â chael caniatâd datblygu. Mae'r rhesymau eraill yn cynnwys penderfyniadau strategol a wneir i dynnu'r prosiect yn ôl a chanolbwyntio ar leoliadau neu dechnolegau eraill, problemau o ran trafndiaeth a phrifyrdd, diffyg cyllid neu broblemau â rhanddeiliaid.

4 Cwestiwn y pwyllgor – Beth yw'r goblygiadau i Gymru os bydd y cyfrifoldeb dros ganiatáu prosiectau seilwaith mawr ar y tir ac ar y môr yn parhau i fod yn fater sy'n cael ei gadw yn ôl gan Lywodraeth y DU?

4.1 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad yn ymwneud â chryn dipyn o waith sy'n gysylltiedig ag ynni, ac mae'r gwaith hwnnw'n amrywio o sectorau sydd wedi sefydlu a gaiff eu defnyddio ar raddfa fawr i dechnolegau arloesol ar raddfa lai sy'n arbrofol. Mae hynny'n cynnwys datblygiadau'n ymwneud ag ynni ar y tir ac ar y môr, a'u seilwaith cysylltiedig.

4.2 Gan amlaf bydd angen sawl caniatâd ar ddatblygiadau o ran ynni, ac mewn rhai achosion efallai y bydd modd cael caniatâd trwy ddilyn sawl llwybr gwahanol. Er enghraifft, gallai fferm wynt dros 100MW ar y môr mewn dyfroedd tiriogaethol gael ei chaniatáu gan Weinidogion Cymru dan Ddeddf Trafndiaeth a Gweithfeydd 1992 neu gan y Comisiwn Cynllunio Seilwaith, yn dibynnu ar y llwybr caniatáu a ddewisir gan yr ymgeisydd⁶ (gweler Ffigur 1).

Ffigur 1: Caniatáu datblygiadau o ran ynni yng Nghymru.

⁶ Overarching National Policy Statement for Energy (EN-1) a National Policy Statement for Renewable Energy Infrastructure (EN-3) Gorffennaf 2011.

- 4.3 Felly, mae'r trefniadau caniatáu ar gyfer ynni yn gymhleth, a cheir gwahanol gyfundrefnau cyfreithiol ar gyfer pob sector ynni ac ystod o ofynion cyfreithiol i reoli effeithiau datblygiad ar yr amgylchedd a buddiannau eraill. Mae rhai agweddau ar waith caniatáu (ee yr amgylchedd a chynllunio gwlad a thref ar gyfer ynni a seilwaith cysylltiedig) wedi'u datganoli, ac mae eraill (ee y rhan fwyaf o ganiatadau datblygu ar gyfer prosiectau mawr) heb eu datganoli. Ceir nifer o gynghorwyr ac awdurdodau caniatáu (yng Nghymru a'r DU) sy'n ymwneud â chaniatáu prosiectau ynni a seilwaith cysylltiedig yng Nghymru, y mae'r Cyngor Cefn Gwlad yn ymgysylltu â nhw ac yn rhoi cyngor iddynt.
- 4.4 Mae gan y system gynllunio rôl allweddol i'w chwarae o ran helpu i sicrhau bod yr amgylchedd yn cael ei wella a'i ddiogelu, gan gefnogi amcanion economaidd a chymdeithasol ar yr un pryd. Mae'r Cyngor Cefn Gwlad o'r farn ei bod yn hollbwysig cael cyfundrefn reoleiddio gadarn er mwyn sicrhau bod ynni'n cael ei ddatblygu mewn modd cynaliadwy. Mae angen i'r rhyngweithio rhwng cynllunwyr, rheoleiddwyr a chynghorwyr fod yn effeithiol, ac **mae angen rhoi sylw i'r holl fuddiannau (cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol), ni waeth a gaiff mwy o bwerau eu datganoli ym maes ynni ai peidio.** Gallai datganoli mwy o bwerau ym maes ynni olygu bod modd symleiddio rhywfaint ar drefniadau caniatáu, ond yn bwysicach na hynny gallai helpu i hybu proses well o integreiddio gwaith cynllunio'n strategol ar gyfer ynni, sy'n llwyddo'n fwy effeithiol i gydlynu'r broses o weithredu polisi ynni a seilwaith cysylltiedig yng Nghymru (gweler adran 5). Byddai llwyddiant hynny'n dibynnu'n fawr ar gael digon o adnoddau.
- 4.5 Gall datblygu ynni arwain at oblygiadau trawsffiniol sylweddol hefyd, yn enwedig yn yr amgylchedd morol. Yn aml, wrth wneud penderfyniadau am brosiectau unigol a chynllunio ar gyfer ynni ar lefel strategol, bydd angen rhyngweithio'n helaeth â chynllunwyr a rheoleiddwyr mewn rhannau eraill o'r DU, ni waeth a gaiff mwy o bwerau eu datganoli ym maes ynni ai peidio.
- 4.6 Byddai cydlynu fframweithiau cyflawni a pholisi i raddau mwy helaeth ar lefel Cymru yn helpu i dynnu rheoleiddwyr, cynghorwyr, datblygwyr a llunwyr polisïau ynghyd, ac yn sicrhau dull cydlynol o gyflawni targedau ynni ar draws tir a moroedd Cymru trwy integreiddio gwaith cynllunio'n ymwneud â'r tir a'r môr. **Byddem yn croesawu fforwm neu fwrdd cyflawni ym maes ynni adnewyddadwy, a arweinir gan Lywodraeth Cymru, er mwyn gweithio mewn modd adeiladol i hwyluso defnyddio ynni adnewyddadwy'n fwy effeithiol yng Nghymru.** Teimlwn y byddai hynny'n creu dull 'Tîm Cymru' o hwyluso defnyddio ynni ac yn golygu bod pawb yn rhannu dealltwriaeth o bolisi, deddfwriaeth a phroses gan fynd i'r afael â phroblemau allweddol a hwyluso gwaith cyflawni targedau polisi gyda'n gilydd.
- 4.7 Byddai'r Cyngor Cefn Gwlad hefyd yn cefnogi Cynllun Seilwaith Cenedlaethol i Gymru sy'n sicrhau bod gwaith cynllunio a chaniatáu prosiectau ynni'n cael ei integreiddio'n well â'r seilwaith ategol angenrheidiol megis trafndiaeth a gwaith cysylltu â'r grid, gan sicrhau ar yr un pryd bod dyletswyddau a rhwymedigaethau amgylcheddol yn cael eu bodloni.

5 Cwestiwn y pwyllgor - Sut y mae hyn (y ffaith bod cyfrifoldeb dros ganiatáu prosiectau seilwaith mawr yn parhau i fod yn fater sy'n cael ei gadw yn ôl gan Lywodraeth y DU) yn effeithio ar gyflawni dyheadau Llywodraeth Cymru ar gyfer gwahanol fathau o ynni adnewyddadwy ac ynni carbon isel, fel y'u nodir yn y Datganiad Polisi Ynni?

5.1 Gallai datganoli mwy o bwerau ym maes ynni i Gymru leihau cymhlethdod caniatáu datblygiadau o ran ynni, ond yn bwysicach na hynny efallai, gallai arwain at integreiddio polisi a gwaith cyflawni yn well, ond eto byddai llwyddiant hynny'n dibynnu ar gael digon o adnoddau.

5.2 Mae cael gweinyddiaeth un Llywodraeth i ddatblygu polisi ynni yn golygu ei bod yn fwy posibl datblygu polisi cydlynol ac effeithiol. At hynny, bydd yn haws rheoli newidiadau i'r fframwaith polisi er mwyn addasu i amgylchiadau sy'n newid yng Nghymru yn y dyfodol os caiff y gwaith hwnnw ei oruchwylio gan un awdurdod polisi. Er enghraifft, bydd yn haws gweithredu'r angen i fabwysiadu'r dull o reoli'r amgylchedd, sy'n debygol o gael ei gyflwyno gan Fframwaith yr Amgylchedd Naturiol⁷, trwy un fframwaith polisi ar gyfer ynni yng Nghymru yn hytrach na thrwy fframweithiau polisi a gaiff eu datblygu ar lefel y DU.

5.3 Nid yw'r Cyngor Cefn Gwlad mewn sefyllfa i roi cyngor ynghylch gallu'r sectorau ynni i greu capasiti i gynhyrchu ynni fel yr amlinellir yn Natganiad Polisi Ynni Llywodraeth Cymru, 'Chwyldro Carbon Isel'. Fodd bynnag, mae'r Cyngor Cefn Gwlad o'r farn bod cael fframwaith polisi a chynllunio clir yn hollbwysig er mwyn gallu cyflawni nodau o ran ynni'n effeithiol gan fynd i'r afael ar yr un pryd â gofynion angenrheidiol yr amgylchedd a buddiannau eraill. Yn ein barn ni, mae'r cynigion a amlinellir yn rhaglen ddeddfwriaethol Llywodraeth Cymru ar gyfer bil datblygu cynaliadwy, bil cynllunio a bil yr amgylchedd, Fframwaith yr Amgylchedd Naturiol sy'n dod i'r amlwg, a'r cynlluniau sy'n gysylltiedig â gweithredu Deddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009 yn cynnig cyfle i weithredu unrhyw newidiadau gofynnol i'r gyfundrefn bresennol.

5.4 Fodd bynnag, rhaid sylweddoli'n llawn faint o gapasiti ac arbenigedd y mae eu hangen i gyflawni swyddogaethau'n ymwneud ag ynni (o ran polisi, rheoli a gweinyddu). Wrth ddatblygu achos o blaid datganoli mwy o bwerau, bydd angen mynd ati'n ofalus i fesur yn llawn beth yw rhychwant y gwaith a gyflawnir ym maes ynni i gefnogi pob sector ynni (o ddatblygiadau bach ar y tir i ddatblygiadau'n ymwneud ag olew a nwy ar y môr) er mwyn deall yr holl oblygiadau i Lywodraeth Cymru pe bai'n cymryd cyfrifoldeb am y meysydd hyn. Rhaid cael digon o adnoddau i gefnogi unrhyw ddatganoli pellach, ar gyfer y sawl sy'n gwneud penderfyniadau ond hefyd ar gyfer y rheini sy'n darparu'r cyngor, y dystiolaeth a'r gefnogaeth, er mwyn sicrhau bod digon o adnoddau ar gael ar gyfer protocolau asesu amgylcheddol a phrosesau rheoleiddio eraill, i fodloni gofynion cyfreithiol a chefnogi datblygu cynaliadwy.

5.5 Ni waeth a gaiff mwy o bwerau eu datganoli i Gymru ai peidio, mae'n angenrheidiol cynnal cysylltiadau cryf â chynllunwyr a'r sawl sy'n llunio polisiâu ar draws y DU er mwyn sicrhau bod goblygiadau cynigion sy'n croesi ffiniau a therfynau'n cael eu deall yn llawn a bod camau'n cael eu cymryd i fynd i'r afael â hwy. Mae'n bwysig

⁷ Mae Fframwaith yr Amgylchedd Naturiol yn cael ei ddatblygu yng Nghymru i helpu i sicrhau bod tir a dŵr yn cael eu rheoli mewn modd integredig a chynaliadwy yn y dyfodol, trwy wneud iechyd hirdymor ecosystemau a'r gwasanaethau a ddarperir ganddynt yn ganolog i'r broses gwneud penderfyniadau. Elfen allweddol o'r dull gweithredu newydd fydd mabwysiadu dull gweithredu ar sail ecosystemau, a ategir gan ddull gofodol o adnabod ein seilwaith gwyrdd, nwyddau a gwasanaethau ecosystemau, a ffyrdd o'u hintegreiddio â'r seilwaith economaidd a chymdeithasol, gan gydnabod dulliau o ddefnyddio tir mewn mwy nag un ffordd.

6 Cwestiwn y pwyllgor – Beth fydd yr effaith os na fydd penderfyniadau caniatáu ar gyfer prosiectau seilwaith mawr a datblygiadau cysylltiedig yn cael eu gwneud yn unol â pholisi cynllunio Cymru?

- 6.1 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad wedi darparu cyngor ynghylch Datganiadau Polisi Cenedlaethol y DU ac wedi cynghori Llywodraeth Cymru ynghylch Polisi Cynllunio Cymru, Cynlluniau Datblygu Lleol a dogfennau strategol eraill sy'n ymwneud â pholisi a chynllunio. Ein rôl allweddol a statudol yn y cyswllt hwn fu sicrhau bod camau'n cael eu cymryd yn ystod y cam polisi/cynllunio i ymdrin ag unrhyw effeithiau sylweddol y gallai datblygiad eu cael, er mwyn lleihau'r risgiau i'r amgylchedd a lleihau'r risgiau i brosiectau adeg rhoi'r caniatâd.
- 6.2 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad o'r farn bod cael fframwaith polisi a chynllunio clir yn hollbwysig er mwyn gallu cyflawni nodau o ran ynni'n effeithiol gan fynd i'r afael ar yr un pryd â gofynion angenrheidiol yr amgylchedd a buddiannau eraill.**
- 6.3 Mae angen integreiddio anghenion o ran polisi ynni ag anghenion gweithgareddau eraill a ffyrdd eraill o ddefnyddio ein hamgylchedd naturiol, a'u hintegreiddio o fewn y fframwaith polisi sy'n mynd i'r afael â'r buddiannau hynny.
- 6.4 Bydd angen datblygu polisi ar gyfer seilwaith ynni yn yr amgylchedd morol yng nghydestun Datganiad Polisi Morol y DU, a bydd angen cynllunio ar ei gyfer o fewn y Fframwaith Cynllunio Morol sydd i'w weithredu dan Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009. Mae gan Weinidogion Cymru gyfrifoldeb dros ddatblygu cynlluniau morol ar gyfer dyfroedd Cymru. Mae Cynlluniau Morol wrthi'n cael eu datblygu ar hyn o bryd, a dylai'r Llywodraeth ystyried sut y dylid hybu gwaith datblygu'r sector o fewn y system gynllunio newydd hon.
- 6.5 Mae llawer o ardaloedd sy'n addas ar gyfer defnyddio technolegau ynni adnewyddadwy hefyd yn cynnal bioamrywiaeth a chynefinoedd sydd o bwys sylweddol o safbwynt cadwraeth natur ac sy'n cael eu gwarchod gan ddeddfwriaeth sy'n mynnu y dylid osgoi gwneud difrod sylweddol iddynt neu aflonyddu'n sylweddol arnynt. At hynny, mae i rai o'r ardaloedd hyn werth sylweddol o safbwynt tirwedd a hamddena, a allai fod yn sensitif hefyd.
- 6.6 Felly, mae'n bosibl y gallai defnyddio seilwaith ynni adnewyddadwy wneud difrod i'r dreftadaeth naturiol. Mae ansicrwydd ynghylch rhai o'r effeithiau a lefel y rhagofal sy'n ofynnol gan rywfaint o'r ddeddfwriaeth amgylcheddol hefyd yn her i'r sawl sy'n gwneud penderfyniadau. Fodd bynnag, mae profiad o ddefnyddio datblygiadau hyd yma, yn enwedig ffermydd gwynt ar y tir ac ar y môr, wedi dangos bod dull gweithredu gofodol a chynllunio gofodol yn gallu helpu i osgoi effeithiau sylweddol, cyhyd â bod hynny'n cael ei seilio ar asesiad strategol a ategir gan dystiolaeth ofodol dda ac ymchwil gadarn.
- 6.7 Felly, mae'r Cyngor Cefn Gwlad o'r farn bod gwaith cynllunio gofodol strategol ar gyfer ynni adnewyddadwy, ar sail gwaith asesu a thystiolaeth drylwyr, yn angenrheidiol i leihau'r risgiau amgylcheddol a'r risgiau o ran caniatáu sy'n gysylltiedig a datblygu ynni.

Credwn fod datblygu'r dulliau hyn, er enghraifft trwy Nodyn Cyngor Technegol 8 a Fframwaith Strategol Ynni Adnewyddadwy'r Môr Llywodraeth Cymru, wedi helpu i reoli'r risgiau hyn yng Nghymru.

7 Mater y bydd y Pwyllgor yn ei ystyried – Y berthynas rhwng Datganiadau Polisi Ynni Cenedlaethol Llywodraeth y DU a pholisiau cynllunio lleol a chenedlaethol Cymru (gan gynnwys Polisi Cynllunio Cymru, Nodyn Cyngor Technegol 8 a Chynlluniau Datblygu Lleol) ac a all y polisiau hyn gyflawni dyheadau Llywodraeth Cymru. A oes angen adolygiad ffurfiol o Nodyn Cyngor Technegol 8?

Nodyn Cyngor Technegol 8

7.1 Bu'r Cyngor Cefn Gwlad yn cefnogi Llywodraeth Cymru wrth iddi ddatblygu ei dull strategol o ddatblygu ynni adnewyddadwy, fel y disgrifir ym Mholisi Cynllunio Cymru, Nodyn Cyngor Technegol 8, Cynllunio ar gyfer Ynni Adnewyddadwy. Ein nod bryd hynny oedd sicrhau bod datblygiadau o ran ynni'n cael eu lleoli a'u hadeiladu mewn modd sy'n diogelu dynodiadau treftadaeth naturiol a gaiff eu cydnabod yn rhyngwladol ac yn genedlaethol, a dyna yw ein nod o hyd. Mae gan Lywodraeth Cymru feddwl mawr o'r dynodiadau hyn, ac mae gan y Cyngor Cefn Gwlad ddyletswydd statudol ar ei rhan i gynghori ynghylch sut y gellir eu diogelu a'u hybu.

7.2 Mae Nodyn Cyngor Technegol 8 yn parhau i ddarparu fframwaith a phroses ofodol genedlaethol strategol ar gyfer Cymru er mwyn helpu i ddod o hyd i atebion cadarnhaol a chael y math iawn o ddatblygiad yn y lleoliadau mwyaf priodol, gan helpu drwy hynny i gyflawni targedau'r Llywodraeth o ran ynni adnewyddadwy a lleihau effeithiau ar yr amgylchedd ar yr un pryd. Credwn fod y penderfyniadau a wnaed hyd yn hyn dan fframwaith polisi cyfredol Nodyn Cyngor Technegol 8 wedi arwain at benderfyniadau cyson, gan ategu'r bwriad i ganoli gwaith datblygu'n strategol mewn ardaloedd chwilio strategol a pheidio ag annog cynlluniau y tu allan i'r ardaloedd hynny.

7.3 Am y rhesymau hyn, mae'r Cyngor Cefn Gwlad wedi cefnogi ac yn parhau i gefnogi'r egwyddorion sy'n sail i ddull gweithredu'n ymwneud â gwaith cynllunio strategol a gofodol ar gyfer defnyddio ynni adnewyddadwy, fel y mynegir yn Nodyn Cyngor Technegol 8.

Datganiadau Polisi Cenedlaethol y DU a Nodyn Cyngor Technegol 8

7.4 Yng nghyd-destun datblygu ffermydd gwynt ar y tir, ceir gwahaniaeth clir na roddwyd prawf arno eto rhwng y dull gweithredu gofodol a ddefnyddir yng Nghymru dan Nodyn Cyngor Technegol 8 a Datganiadau Polisi Cenedlaethol y DU a gyhoeddwyd gan yr Adran Ynni a Newid Hinsawdd⁸ ac sy'n seiliedig ar feini prawf. Mae testun y Datganiadau Polisi Cenedlaethol yn egluro polisi'r DU a gaiff ei ddefnyddio gan y Comisiwn Cynllunio Seilwaith i asesu cynigion ar gyfer prosiectau ynni mawr a dod i benderfyniad yn eu cylch, wrth i'r Comisiwn archwilio ceisiadau. O ran y berthynas â Nodyn Cynllunio Technegol 8, mae'r Datganiad Polisi Cenedlaethol yn datgan fel a ganlyn:⁹ os bydd cynnig wedi'i leoli yng Nghymru, bydd polisi a chynllunio a gyhoeddir gan Lywodraeth Cynulliad Cymru, sy'n berthnasol i ynni adnewyddadwy, yn darparu gwybodaeth bwysig i'r sawl sy'n gwneud cais am seilwaith ynni sydd o bwys

⁸ Datganiadau Polisi Ynni Cenedlaethol a ddynodwyd ar 19 Gorffennaf 2011.

⁹ National Policy Statement for Renewable Energy Infrastructure (EN-3) Gorffennaf 2011.

enedlaethol. Yna mae'n datgan ymhellach: dylai ymgeiswyr egluro yn eu ceisiadau i'r Comisiwn Cynllunio Seilwaith sut y mae eu cynigion yn cyd-fynd â'r canllawiau hyn ac yn cefnogi eu targedau, neu fel arall, pam y mae eu cynigion yn gwyro oddi wrthynt. Ni fydd y graddau y mae cais yn cydymffurfio â'r canllawiau neu'r targedau, ynddo'i hun, yn rheswm dros gymeradwyo'r cais neu'i wrthod.

7.5 Mae'n bosibl y gallai'r sefyllfa hon beri dryswch i ddatblygwyr, ac mae'n cynnig her i gynghorwyr megis y Cyngor Cefn Gwlad. Rydym yn ystyried mai ein rôl yn y cyd-destun hwn yw darparu cyngor ynghylch treftadaeth naturiol Cymru er mwyn sicrhau bod y dystiolaeth orau sydd ar gael yn sail i'r broses gwneud penderfyniadau. Rydym, felly, yn canolbwyntio ar effeithiau cynigion datblygu.

Fframwaith Strategol Ynni Adnewyddadwy'r Môr

7.6 Hoffai'r Cyngor Cefn Gwlad dynnu sylw'r ymchwiliad hefyd at Fframwaith Strategol Ynni Adnewyddadwy'r Môr¹⁰, a gyhoeddwyd yn ddiweddar gan Lywodraeth Cymru i nodi lleoliad cyfleoedd i ddatblygu ochr yn ochr â'r potensial ar gyfer risg o ran caniatáu, fel canllaw i ddiwydiant a'r sawl sy'n llunio polisïau. Mae'r astudiaeth hon yn enghraifft bwysig o'r wybodaeth y bydd ei hangen i gefnogi gwaith datblygu diwydiant ynni adnewyddadwy'r môr, ac mae'n sail ddefnyddiol ar gyfer hybu gwaith datblygu yn y dyfodol mewn modd sy'n caniatáu i'r risgiau i'r amgylchedd gael eu hystyried yn drwyadl.

8 Mater y bydd y Pwyllgor yn ei ystyried - Rôl bosibl dulliau eraill o gynhyrchu ynni yng Nghymru, ee dulliau presennol o gynhyrchu ynni gan ddefnyddio tanwydd ffosil, cynlluniau niwclear arfaethedig a thechnolegau mwy newydd megis methan gwely glo a nwy siâl.

8.1 Er mwyn cyrraedd targedau ynni, bu'n rhaid canolbwyntio ar dechnolegau mwy aeddfed er mwyn bodloni terfynau amser cyfreithiol (ee ynni'r gwynt ar y tir a'r môr, ynni niwclear). Rydym yn cydnabod yr angen i hybu ac annog technolegau eraill er mwyn darparu ynni dros gyfnod hwy, manteisio ar adnoddau adnewyddadwy helaeth neu ddiwallu anghenion lleol penodol o ran ynni. Mae'r sector ynni, felly, wedi arallgyfeirio'n sylweddol wrth i ystod o dechnolegau ddatblygu sy'n rhan o'r cymysgedd o ffynonellau ynni y mae'r Llywodraeth am ei weld. Mae technolegau megis bio-màs, nwy siâl, methan gwely glo, rhesi mawr o baneli solar, ynni'r tonnau, a llif ac amrediad y llanw yn datblygu, ac maent yn dechrau cael eu defnyddio mewn rhai achosion.

8.2 Mae technolegau mwy newydd yn cynnig heriau gwahanol, ac er bod rhai o'r technolegau mwy newydd yn cael eu defnyddio ar raddfa lai fel prosiectau arddangos neu i ddarparu cyflenwadau ynni'n lleol, yn aml ni wyddys yn iawn beth yw eu heffeithiau. Mae'r ansicrwydd ynghylch rhai o'r effeithiau a lefel y rhagofal sy'n ofynnol gan rywfaint o'r ddeddfwriaeth amgylcheddol yn her i gynghorwyr a'r sawl sy'n gwneud penderfyniadau. Mae'n bosibl, er hynny, eu defnyddio mewn ardaloedd sensitif dan rai amgylchiadau. Fodd bynnag, oherwydd bod technolegau ynni'n newydd ac yn esblygu, ceir cwestiynau o hyd ynghylch y goblygiadau posibl i'r amgylchedd, yn enwedig lle cânt eu defnyddio ar raddfa fawr.

¹⁰ Marine Renewable Energy Strategic Framework. Approach to Sustainable Development. Adroddiad gan RPS i Lywodraeth Cynulliad Cymru (2011).

8.3 Er mwyn deall yn well y risgiau amgylcheddol sy'n gysylltiedig â thechnolegau newydd, mae'r Cyngor Cefn Gwlad o'r farn bod angen gwneud y canlynol:

- sicrhau ein bod yn dysgu cymaint ag sy'n bosibl o'r prosiectau arddangos a ddefnyddiwyd, a'n bod yn rhannu'r hyn a ddysgwyd yn eang, er mwyn helpu i gadarnhau neu ddiystyru effeithiau allweddol a dechrau mynd i'r afael â phroblemau sy'n gysylltiedig â'u defnyddio ar raddfa fwy;
- gwella'r data sylfaenol sy'n disgrifio'r adnoddau o ran treftadaeth naturiol sydd fwyaf tebygol o fod mewn perygl yn sgîl datblygu technolegau mwy newydd; a
- datblygu rhaglen strategol a chydlynol o waith ymchwil amgylcheddol, sy'n debyg i'r rhaglen a sefydlwyd ar gyfer gwaith datblygu'r ffermydd gwynt cyntaf ar y môr dan raglen COWRIE Ystâd y Goron.

9 Goblygiadau ar gyfer cynghorwyr statudol

9.1 Mae i'r cynnydd mewn gwaith ym maes ynni oblygiadau sylweddol o ran adnoddau ar gyfer y sawl sy'n cynghori'r Llywodraeth a chyrrff eraill am effeithiau gwaith datblygu, gan gynnwys y Cyngor Cefn Gwlad. At hynny, gall ansicrwydd ynghylch effeithiau gynnig heriau i'r sawl sy'n cynghori'r Llywodraeth a rheoleiddwyr am eu heffeithiau, ar lefel strategol a lefel prosiect. Gall prosiectau ynni adnewyddadwy ar raddfa fach, megis prosiectau bach ynni dŵr, ynni'r haul ac ynni'r tonnau a'r llanw, arwain at oblygiadau anghymesur o ran adnoddau i'r Cyngor Cefn Gwlad.

9.2 Credwn fod problem o ran capasiti yng Nghymru yn awr, ni waeth a gaiff mwy o bwerau eu datganoli i Gymru ai peidio. Mae tabl 1 yn dangos y cynnydd a welwyd gan y Cyngor Cefn Gwlad mewn gwaith achos sy'n gysylltiedig ag ynni. Mae'r ffigurau hyn yn ymwneud â rhyw 700 o gynigion datblygu unigol sy'n ymdrin â llawer o wahanol fathau o ganiatadau rheoleiddiol sy'n gysylltiedig â datblygu ynni.

Tabl 1: Nifer yr ymgynghoriadau'n gysylltiedig ag ynni a ddaeth i law'r Cyngor Cefn Gwlad fesul blwyddyn ariannol.

Blwyddyn ariannol	2007/08 (5 mis)	2008 / 2009	2009 / 2010	2010 / 2011	Ebrill / Mai 2011
Nifer yr ymgynghoriadau'n gysylltiedig ag ynni	91	302	267	475	57

9.3 Ar hyn o bryd rydym yn ymwneud â 15 o brosiectau'r Comisiwn Cynllunio Seilwaith. Mae bodloni terfynau amser statudol mewn perthynas â chynigion unigol y Comisiwn Cynllunio Seilwaith a bodloni disgwyliadau datblygwyr yn her. Hyd yma, nid yw'r Cyngor Cefn Gwlad wedi ymwneud â phrosiect sydd wedi cael ei archwilio gan y Comisiwn Cynllunio Seilwaith, ond rhagwelir y bydd proses archwilio gan banel o Gomisiynwyr yn gofyn am adnoddau sylweddol gan y Cyngor Cefn Gwlad.

9.4 Yn ogystal ag ymateb i ymgynghoriadau statudol ffurfiol gan reoleiddwyr wrth bennu rhychwant prosiectau ac wrth gyflwyno ceisiadau, mae'r Cyngor Cefn Gwlad yn darparu cyngor sylweddol i ddatblygwyr a rheoleiddwyr rhwng y camau hyn hefyd. Bydd datblygwyr yn ceisio cyngor gan y Cyngor Cefn Gwlad mewn cyfarfodydd wyneb yn wyneb neu mewn gohebiaeth er mwyn pennu rhychwant cynigion a chytuno ar fanylion mesurau lliniaru, a byddant yn ceisio cyngor ynghylch y modd y dylid gweithredu amodau lliniaru a monitro ar ôl cael caniatâd.

9.5 Os bydd mwy o bwerau ym maes ynni'n cael eu datganoli i Gymru, mae'n bwysig cydnabod bod hynny'n debygol o gynyddu yn hytrach na lleihau'r llwyth gwaith i gynghorwyr megis y Cyngor Cefn Gwlad. Credwn y byddai'r cyngor y byddai angen ei ddarparu i Lywodraeth Cymru ac Awdurdodau Cynllunio Lleol yn cynyddu, ond ar yr un pryd byddai angen cynnal presenoldeb ar lefel y DU a chynnal ein cysylltiadau ag Ewrop ac yn ehangach na hynny. Credwn y byddai cael fforwm neu fwrdd cyflawni ym maes ynni adnewyddadwy, a arweinir gan Lywodraeth Cymru, er mwyn gweithio mewn modd adeiladol i hwyluso defnyddio ynni cynaliadwy'n fwy effeithiol yng Nghymru (gweler adran 4) a chael digon o adnoddau ar gyfer defnyddio ynni'n helpu i fynd i'r afael â'r sefyllfa hon.

10 Casgliadau

10.1 Mae'r Cyngor Cefn Gwlad yn ffafrio ymgysylltu'n gynnar â datblygwyr er mwyn dod o hyd i atebion cadarnhaol i sicrhau bod y datblygiad iawn yn digwydd yn y lle iawn ac er mwyn gweithio ar lefel prosiect i adnabod problemau amgylcheddol, eu lliniaru a'u datrys. Mae ein cyngor yn canolbwyntio ar effaith datblygiad neu gynllun penodol ar fuddiannau y cydnabuwyd eu bod yn bwysig yng nghyswllt treftadaeth naturiol Cymru, er mwyn sicrhau bod y broses gwneud penderfyniadau wedi'i seilio ar y dystiolaeth orau sydd ar gael.

10.2 Mae cael fframwaith polisi a chynllunio clir yn hollbwysig er mwyn gallu cyflawni nodau o ran ynni'n effeithiol gan fynd i'r afael ar yr un pryd â gofynion angenrheidiol yr amgylchedd a buddiannau eraill. Gallai datganoli mwy o bwerau ym maes ynni olygu bod modd symleiddio rhywfaint ar y trefniadau caniatáu, ond yn bwysicach na hynny gallai helpu i hybu proses well o integreiddio gwaith cynllunio'n strategol ar gyfer ynni, hwyluso'n fwy effeithiol y gwaith o gydlynu'r broses o weithredu polisi ynni yng Nghymru, a chaniatáu integreiddio ag anghenion gweithgareddau eraill a ffyrdd eraill o ddefnyddio ein hamgylchedd naturiol ar draws tir a moroedd Cymru. Byddai hynny hefyd yn ei gwneud yn haws gweithredu'r dull o reoli'r amgylchedd, sy'n debygol o gael ei gyflwyno gan Fframwaith yr Amgylchedd Naturiol.

10.3 Ni waeth a gaiff mwy o bwerau eu datganoli i Gymru ei peidio, mae'n angenrheidiol cynnal cysylltiadau cryf â chynllunwyr a'r sawl sy'n llunio polisiau ar draws y DU ac ymhellach i ffwrdd er mwyn sicrhau bod goblygiadau cynigion sy'n croesi ffiniau a therfynau'n cael eu deall yn llawn a bod camau'n cael eu cymryd i fynd i'r afael â hwy, a sicrhau bod profiad, arfer gorau a gwybodaeth am effeithiau gweithgareddau sy'n gysylltiedig ag ynni'n cael eu rhannu er mwyn sicrhau bod y sylfaen dystiolaeth sy'n sail i benderfyniadau yn cael ei datblygu yn y modd mwyaf cynhwysfawr ac effeithlon posibl.